

Bruxelles, 11-12 Martie 2014

COMITETUL EXECUTIV

Punctul 11

**Proiect de rezoluție al Confederației Europene a Sindicatelor: Îmbunătățirea
calității perioadelor de ucenicie și de practică**

Comitetul Executiv este invitat să aprobe acest document.

Context

1. Învățarea la locul de muncă, în general asociată cu ucenicia pentru tineri și sistemele duale de formare profesională, reprezintă o parte a politicilor de sprijinire a tranziției de la școală la piața muncii. Acesta este integrată în politicile de educație și formare mai ample legate de piața forței de muncă.
2. Comisia Europeană, împreună cu Parlamentul European și mai multe state membre, a subliniat recent cu tărie rolul crucial pe care programele de ucenicie și sistemele duale îl pot juca în facilitarea tranziției de la educație și formare la piața forței de muncă, precum și în combaterea șomajului în rândul tinerilor și fenomenelor care afectează tinerii în majoritatea țărilor UE.
3. Sistemele de ucenicie și duale au fost o parte a strategiilor stabilite în pachetul pentru ocuparea forței de muncă (*Spre o redresare economică generatoare de locuri de muncă*, 18.4.2012), precum și în instrumentele de pus în aplicare de către Statele membre în cadrul Garanției pentru tineret și a Inițiativei pentru angajarea tinerilor.
4. La baza acestor inițiative se afla convingerea Comisiei că educația și formarea profesională, în general, și învățarea la locul de muncă, în special, împreună cu reformele pieței forței de muncă, pot avea succes în combaterea șomajului în Europa.
5. Noi, CES, nu suntem de acord cu o astfel de analiză, pentru că suntem ferm convinși că numai investițiile și diferitele politici macroeconomice, altele decât cele de austeritate, pot stimula recuperarea economică și crearea locurilor de muncă. Mai mult decât atât, în scopul de a evita o creștere fără locuri de muncă, crearea de locuri de muncă bune și echitabile și o dimensiune socială puternică ar trebui să reprezinte baza guvernării economice europene.
6. CES recunoaște că politicile și instrumentele de educație și formare orientate spre locul de muncă sunt esențiale pentru a sprijini și consolida acțiunile macroeconomice largi de combatere a recesiunii și șomajului, în special pentru tineri. Dar, în același timp, CES subliniază că educația și formarea profesională, precum și cercetarea, ar trebui să fie luate în considerare în perspectiva mai mare de a fi suporturi esențiale pentru cetățenie și dezvoltare umană, și nu doar ca instrumente de servire a economiei și pieței muncii.
7. Pe baza propriei analize, CES a participat activ la lansarea Alianței Europene pentru ucenicie, semnată la Leipzig, pe 2 iulie 2013, de către Comisia Europeană, partenerii sociali europeni și alte părți interesate.
8. CES, împreună cu filialele sale naționale și sectoriale, precum și alți parteneri sociali, sunt acum implicate în punerea în aplicare a Alianței și sunt puternic angajate pentru a implementa acțiuni pentru atingerea acestui obiectiv.
9. Schemele de ucenicie, atunci când sunt implementate în mod corespunzător, pot contribui în mod semnificativ la facilitarea proceselor de tranziție, până la combaterea inadecvării competențelor pe piața muncii și pentru încurajarea angajatorilor de a oferi tinerilor locuri de muncă bune și corecte.

10. Cu toate acestea, trebuie să recunoaștem faptul că, în situația economică actuală, cu cele mai multe țări care se confruntă cu recesiunea sau stagnarea economică și puține dintre ele cu o foarte ușoară recuperare, nu toți angajatorii sunt capabili să creeze noi locuri de muncă sau sunt gata să angajeze ucenici în mod corespunzător.

11. Mai mult decât atât, este nevoie de înțelegere comună în Europa cu privire la ceea ce ucenicia corespunzătoare ar trebui să fie, și cu privire la ce fel de reforme sunt necesare pentru a asigura definirea și implementarea de programe de ucenicie, precum și protecția deplină pentru drepturile ucenicilor.

12. Într-un asemenea context, CES a dezvoltat în 2012/2013 un proiect de 1 an European, intitulat "Către un cadru european de calitate pentru ucenicie și învățare la locul de muncă: cele mai bune practici și sindicate contribuție", care a fost finanțat de către Comisia Europeană. Proiectul a investigat ucenicia și învățarea la locul de muncă, precum și rolul jucat de sindicate în proiectarea și livrarea acestor scheme, în următoarele țări: Marea Britanie, Olanda, Irlanda, Italia, Spania, Germania, Cipru, Bulgaria, Danemarca și Estonia.

13. Raportul final al proiectului include un studiu comparativ și o listă de recomandări, care constituie baza pentru această rezoluție. Prin urmare, proiectul de rezoluție propus ia în considerare rezultatele discuțiilor din cadrul conferinței finale a proiectului (15-16 octombrie 2013), precum și contribuții din partea Grupului de lucru al CES privind învățarea pe tot parcursul vieții.

Recomandările pentru ucenicie ale CES (care urmează să fie adoptate de către Comitetul Executiv)

CES, împreună cu filialele sale, se angajează să:

- a) analizeze obstacolele din calea punerii în aplicare corectă și completă a uceniciei și sistemului dual, în cât mai multe dintre țările din UE în care este posibil;
- b) implementeze acțiuni ale partenerilor sociali pentru a aborda aceste obstacole și pentru a sprijini rolul partenerilor sociali în punerea în aplicare a Alianței Europene pentru ucenicie și în negocierea și punerea în aplicare a reformelor naționale;
- c) asigure calitatea uceniciei și sistemelor duale, prin conectarea acestora la sistemele de educație existente și instrumentele de asigurare a calității formării la nivel național și UE, cu scopul de a crea un cadru european de calitate pentru stagii;
- d) asigure condițiile de muncă și de protecție adecvate pentru ucenici și tinerii implicați în învățarea bazată pe muncă.

14. În conformitate cu astfel de angajamente generale, CES stabilește următoarea listă de recomandări, care trebuie abordate la nivelul sindicatelor în primul rând, dar, de asemenea,

al celorlalti parteneri sociali și, de asemenea, al instituțiilor europene și naționale care sunt implicate în dezvoltarea și implementarea sisteme duale și de ucenicie:

e) schemele de ucenicie ar trebui să fie definite în mod clar, pe baza propunerii făcute de către CEDEFOP, Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale, agenția de specialitate stabilita de Uniunea Europeană: "...perioade sistematice de formare alternativa pe termen lung la la locul de muncă și în instituțiile educaționale si de formare. Ucenicul este legat prin contract de angajator și primește o remunerație (salariu sau indemnizație).

Angajatorul își asumă responsabilitatea pentru furnizarea de formare stagiarului cu privire la o anume activitate".

f) programele de ucenicie ar trebui să fie construite pe fundații stabile, in baza legislației naționale, reglementărilor și / sau contractelor colective de muncă.

g) schemele de ucenicie ar trebui să răspundă la nevoile reale ale angajatorilor în cadrul priorităților sectoriale și / sau naționale și, în același timp, la dezvoltarea aptitudinilor reale si oportunităților de carieră ale ucenicilor.

h) programele de ucenicie ar trebui să solicite angajatorilor încheierea de contracte de muncă formale cu ucenicii care descriu drepturile și obligațiile ambelor părți, respectând în același timp regulamentul sau legislația naționala generala.

i) sistemele de ucenicie ar trebui să impună instituțiilor de formare profesională încheierea de contracte de formare profesională cu ucenicii care descriu drepturile și obligațiile ambelor părți, respectând în același timp regulamentul sau legislația naționala generala.

j) schemele de ucenicie ar trebui să se asigure că ucenicii sunt plătiți de către angajator, în conformitate cu acordurile colective, sau primesc un salariu minim legal național și / sau sectorial, pentru perioada de pregătire.

k) programele de ucenicie ar trebui să fie reglementate la toate nivelurile printr-un parteneriat între partenerii sociali (sindicate și organizații patronale), autoritățile publice și instituțiile de formare.

l) schemele de ucenicie ar trebui să garanteze medii de lucru de bună calitate si în condiții de siguranță, iar autorităților publice, împreună cu partenerii sociali (sindicate și organizații patronale), ar trebui să li se acorde responsabilitatea pentru monitorizarea adecvata a locurilor de muncă și pentru acreditarea companiilor interesate. Înainte de a se inscrie intr-un sistem de ucenicie, ucenicilor ar trebui să le fie oferite cursuri de instruire privind sănătatea și securitatea la locul de muncă;

- m) programele de ucenicie ar trebui să ofere îndrumare adecvata pentru ucenici, înainte, în timpul și după procesul de instruire;
- n) schemele de ucenicie ar trebui să ofere oportunități pentru ucenici pentru intrarea în învățământul superior (de exemplu, la universități);
- o) schemele de ucenicie ar trebui să ofere oportunități pentru ucenici de participare la procedurile de asigurare a calității;
- p) schemele de ucenicie ar trebui să acopere o gamă largă de ocupații diferite și, astfel, să ofere oportunități de angajare pentru toți, bărbați și femei deopotrivă;
- q) schemele de ucenicie ar trebui să fie construite pe o bază solidă de cunoștințe, aptitudini și competențe, dobândite în sistemul de învățământ primar și secundar;
- r) schemele de ucenicie ar trebui să includă o componentă de formare puternică, învățare la locul de muncă și un angajament clar de a contribui la evoluția pe piața muncii și în societate;
- e) schemele de ucenicie ar trebui să ofere pregătire de bună calitate la locul de muncă, mentori instruiți în acest scop în companie, și de asemenea, în cadrul instituțiilor de formare care angajează formatori care au competențe adecvate;
- t) programele de ucenicie ar trebui să fie finanțate în mod corespunzător, cu o repartizare a costurilor echitabilă între angajatori și autoritățile publice la nivel regional și / sau național și european;
- u) schemele de ucenicie ar trebui să fie bazate pe competențe și să aibă o durată care să permită ucenicilor să atingă standardele necesare pentru a lucra competent și în condiții de siguranță;
- v) ucenicii trebuie să fie însoțiți de reprezentanți ai sindicatelor în cadrul companiei pentru a se asigura că drepturile lor sunt respectate;
- w) schemele de ucenicie ar trebui să fie certificate de organisme tripartite competente pentru a se asigura că aptitudinile și competențele dobândite sunt recunoscute pe piața forței de muncă și în cadrul sistemului de educație și formare;
- x) schemele de ucenicie ar trebui să ofere calificări care sunt plasate în mod clar în cadrul național al calificărilor (CNC), asigurându-se astfel căi de progresare către alte niveluri și programe CNC;
- y) schemele de ucenicie ar trebui să asigure recunoașterea cunoștințelor, aptitudinilor și competențelor dobândite prin intermediul învățării non-formale și informale;

z) schemele de ucenicie ar trebui să includă prevederi pentru mobilitatea ucenicilor la nivel transnațional în cadrul Uniunii Europene.

15. Sindicatele din întreaga Europă ar trebui să continue să-si demonstreze sprijinul activ și angajamentul pentru programele de ucenicie de bună calitate.

16. Sindicatele din întreaga Europă ar trebui să îmbunătățească relațiile cu ucenicii la locul de muncă, astfel încât să le reprezinte mai eficient interesele.